

Alue- ja kuntavaalien hammaslääkäriehdokkaat esittäytyvät

Monta hammaslääkärää on kevään alue- ja kuntavaaleissa ehdokkaina eri puolilla Suomea. Hammaslääkärilehti esittelee toimitukseen yhteyttä ottaneet ehdokkaat.

Anna Aintila

HLL, Kirkkonummen hyvinvointikeskus, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, RKP. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Henkilöstön saatavuutta, pitovoimaa ja sitoutumista, johon liittyy tuki työssä jaksamisessa, joustavat työajat ja vaikutusmahdollisuudet.

HAASTE JA RATKAISU: Omaan työhön ei pysty vaikuttamaan. Yläjohdossa tiedolla johtaminen ei ota työntekijää huomioon, ja myös tiedottaminen takkuaa. Ratkaisu olisi kokonaisvaltainen palvelujohtaminen. Työn imua, työn iloa ja työhyvinvointia parantamalla saataisiin suun terveydenhuollon suoriutumista parannettua kestäväällä tavalla.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Organisaattiorakenne, johtaminen ja palveluiden järjestäminen tukevat henkilöstön mahdollisuuksia hoitaa potilaita eettisesti ja hammaslääketieteellisesti kestävästi.

Timo Alaräisänen

Aluevaltuutettu ja eläkkeellä oleva ylihammaslääkäri. Harjoitan vielä ammattia keikkailijana. Lapin hyvinvointialue, KD. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Suun terveydenhuollon kehittäminen on oleellinen osa Lapin

hyvinvointialueen terveydenhuollon kehittämistä, jonka osa-alueita ovat: omalääkäri ja omahoitaja -järjestelmän kattava käynnistäminen, hallinnollisten palvelualueiden uudelleen arviointi ja siitä mahdollisesti seuraavat johtamisjärjestelmän muutokset, ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistaminen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation edelleen vahvistaminen sekä henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen ja joustavuuden lisääminen työsuhteissa.

HAASTE JA RATKAISU: Henkilöstöpula ja sen ratkaiseminen. Ikääntynyt henkilöstö eläköityy, ja tarvitaan tuoreita voimia suun terveydenhuoltoon. Työuria voi koittaa jatkaa pitämällä huolta työhyvinvoinnista ja kehittämällä joustavuutta työsuhteisiin. Verottaja voisi harrastaa kannustavampaa eläkeläisten verotusta. Osaavan henkilöstön rekrytointi myös maan rajojen ulkopuolelta.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Järjestää suun terveydenhuollon palvelut sujuvasti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti läpi koko elämän.

Jaakko Anttila

HLL, EHL, Alajärven sote-keskuksen ylihammaslääkäri, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, keskusta. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Suun terveydenhuollolla pitää olla mahdollisuus kehittää omaa toimintaansa ja vaikuttaa suun terveydenhuollon ammattilaisten arkeen vaikuttaviin asioihin. Annetaan riittävät resurssit toiminnalle ja lupa

Kysymme ehdokailta:

1. Mitä haluat kehittää alueesi suun terveydenhuollossa?
2. Mikä on suurin suun terveydenhuoltoon / hammaslääkärin työhön liittyvä haaste? Mitä ehdotat ratkaisuksi?
3. Valitse Hammaslääkäriliiton vaalitavoitteista tärkein.

Tässä esitellään ne hammaslääkäriehdokkaat, jotka vastasivat lehden kutsuun ja ottivat yhteyttä toimitukseen tai liittoon. Tarkista myös oman hyvinvointialueesi ja kuntasi ehdokaslistoilta, löytyykö sieltä kollegaa, jolle voisit antaa äänesi.

Hammaslääkäriliiton vaalitavoitteisiin voi tutustua liiton verkkosivuilla.

tehdä sitä koskevia päätöksiä. Tuki-palveluihin (esim. hankintapalvelut ja välinehuolto) liittyvä kehittäminen ja päätöksentekoa tulee valmistella tiiviimmässä yhteistyössä suun terveydenhuollon kanssa.

HAASTE JA RATKAISU: Erikoishammaslääkärien vähäinen määrä, vaikka huomioidaan sekä hyvinvointialue että yksityiset palveluntuottajat. Jotkin erikoisalajat eivät ole ollenkaan edustettuna alueellani. Suun erikoishoidon yksikön

perustaminen voisi olla ratkaisu yhdistettynä erikoistuvien virkoihin.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Organisaatorakenne, johtaminen ja palveluiden järjestäminen tukevat henkilöstön mahdollisuuksia hoitaa potilaita eettisesti ja hammaslääketieteellisesti keskeisesti.

Fidaim Gashi

HLL, terveyskeskushammaslääkäri, Seinäjoki, keskusta. Ehdokkaana kuntavaaleissa.

KEHITTÄISIN: Kiirettömään hoitoon pääsyä ja oikeaa hoitokäyntien väliä tarpeen mukaan, etteivät hoitajaksot veny. Parodontiitti on väestössä alinformoitu, alidiagnostoitu ja usein jää hoitamatta. Potilaan valistus ja ennaltaehkäisy on jokaisen suun terveydenhuollon ammattilaisen vastuulla riippumatta siitä, onko potilas tullut vastaanotolle tarkastuksen tai lohkeaman takia.

HAASTE JA RATKAISU: Hoidon priorisointi ja suun kokonaisuhoito asianmukaisesti. Hampaiden paikkaus ja vanhojen paikkojen uusinta tai lohkeamien hoito kuluttaa eniten suun terveydenhuollon resursseja ja näin iensairaudet jäävät hoitamatta. Ratkaisu: jononpurku ja lisäämällä resursseja (esim. suuhygienisti ja EHL). Toinen haaste on hoitohenkilökunnan työhyvinvointi ja työssä jaksaminen. Ratkaisu: turvataan resurssit ja erityisosaaminen kouluttamalla.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Kunta yhdessä hyvinvointialueen kanssa sopii asukkaiden suun terveyden edistämisen ja suunsairauksien ennaltaehkäisyn käytännön vastuut ja toimintatavat.

Aino Liisa Haapakoski

HLL, terveyskeskushammaslääkäri, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, keskusta. Ehdokkaana kuntavaaleissa.

KEHITTÄISIN: Hoidon tarve lisääntyy, eikä aikoja pystytä tarjoamaan kysyntää vastaavasti. Jos potilaskohtaisesti huomioitaisiin hoidon vaikuttavuus sopivasti priorisoiden, pystyttäisiin palvelemaan useampia. Päivystysvastaanotolla tulisi saada potilas kerralla valmiiksi eikä antaa vain ensiapu. Kollegojen vahvuudet huomioiva työtehtävien jako on tässä tärkeä. Jos yksilölliset tutkimusvälit uskallettaisiin lisäksi pitää riittävän pitkinä potilaan suun tilanteen mahdollistaessa, vapautuisi aikoja tarvitseville.

HAASTE JA RATKAISU: Emme suun terveydenhuollon ammattilaisina pysty riittävästi vaikuttamaan työntekijä-resurssiin. Työkuorma alkaa monella olla liian kova, jolloin työhyvinvointi vaarantuu. Positiivista kehitystä ovat tuoneet palvelusetelit linkkinä yksityisen ja julkisen välillä. Jotta hoidontarve pienentyisi, tulisi eri-ikäisille korostaa omahoidon merkitystä. Tärkein osa suunterveyden ylläpidosta tehdään kotona tai laitoshoidossa. Yhteiskunnan vastuulle ei pidä sysätä oman suun hoitoa, mutta apua siihen annetaan.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Esittää asukkaiden suunterveyttä tukevia konkreettisia toimenpiteitä kunnan hyvinvointisuunnitelmassa.

Ritva Häyrinen-Immonen

HLT, EHL suukirurgia (eläkkeellä). Olen kunnanvaltuutettu ja vara-aluevaltuutettu, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, kokoomus. Ehdokkaana sekä kunta- että aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Organisaation rakennetta julkisessa terveydenhuollossa. Haluan palauttaa rakenteen yksinkertaisemmaksi. Haluaisin saneerata hallintoa ja asemoida erikoishammashoitoa siten, että se olisi paremmin koko kentän käytössä.

HAASTE JA RATKAISU: Julkisella sektorilla taloudelliset kysymykset yleisesti ja resurssien riittävyys. Ratkaisuksi ehdotan hallintovirkkojen käymistä läpi tiheällä kammalla. Hallinto on pullistunut viime vuosina. Ylenmääräistä johtamista ei tarvita, sen sijaan tarvitaan mahdollisimman sujuvat työolosuhteet potilastyöhön.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Organisaatorakenne, johtaminen ja palvelurakenne tukevat henkilöstön mahdollisuuksia hoitaa potilaita tehokkaasti, ammattitaitoisesti ja taloudellisesti.

Timo Kallio

EHL, yksityishammaslääkäri, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, kokoomus. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Kun palveluntuottaja valitaan julkisen tai yksityisen sektorin välillä, valintakriteerinä tulisi olla laatu ja hinta. Molempia tulisi pystyä avoimesti seuraamaan ja arvioimaan. Julkisen tuotannon todellisia kustannuksia on tällä hetkellä vaikea saada näkyviin. Asia tulisi saada kuntoon, sillä se palvelee sekä alueen asukkaita että veronmaksajia.

HAASTE JA RATKAISU: Jonot julkiselle puolelle ovat pitkiä läntisellä Uudellamaalla. Moneen paikkaan julkiselle puolelle on vaikea saada hoitajia ja hammaslääkäreitä. Vaihtuvuus on myös suurta, mikä on huono asia potilaille. Kun henkilökunta vaihtuu tiheään, on vaikea luoda jatkuvuutta hoi-

tosuhteisiin. Yksityisellä sektorilla olisi paljon resursseja korjaamaan tilannetta potilaiden hyväksi. Julkiset kilpailutukset, joita on merkittävästi vähennytty, ovat luonteeltaan liian raskaita. Kilpailutuksissa tulisi keskittyä olennaisiin asioihin eikä paisuttaa byrokratiaa kohtuuttomasti. Kilpailutuskriteerien kevennyksellä ja tarkennuksella voitaisiin parantaa myös pienten tuottajien mahdollisuutta osallistua.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Hyödynnä yksityistä sektoria palvelujen tuottamisessa. Mielestäni yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyön merkitystä ei voi korostaa liikaa. Se tekee työnjaosta joustavaa ja palvelee alueen asukkaita kustannustehokkaasti.

Carita Mäki

HLL, eläkkeellä oleva terveyskeskushammaslääkäri. Jatkan keikkailua ilta- ja viikonloppupäivystyksissä. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, KD. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Myös kiireettömään hammashoittoon olisi päästävä ajoissa. Tarkastukseen 3 kuukauden sisällä ja lohjennut hammas pitäisi voida hoitattaa 3 viikon sisällä. Jos ei julkiseen hoitoon pääse ajoissa, pitäisi tarjota palveluseleitä. Kutsujärjestelmää pitäisi laajentaa kaikkiin ikäryhmiin ja erityisesti riskipotilaisiin. Jos joka terveysasemalla siirryttäisiin kutsujärjestelmään, toteutuisi myös omahammaslääkärimalli. Näin tapahtuu jo jossakin alueemme kunnista.

HAASTE JA RATKAISU: Alueellamme on suljettu tai sulkemassa 12 pientä terveysasemaa. Etäisyys hammashoittoon on kasvanut turhan pitkäksi monille asukkailla. Koululaisten tarkastukset voitaisiin hoitaa liikkuvassa yksikössä. Toinen ehkä parempi vaihtoehto olisi koululaisten yhteiskuljetus hammas-

hoitoon. Silloin hammashoitajat voisivat ensin antaa lapsille ryhmässä harjaus- ja muuta hammashoidon opastusta. Sen jälkeen hammaslääkäri tai suuhygienisti tarkastaisi lapset yksilökäynnillä, joka olisi lyhyt ja kustannustehokas. Varsinaisille lasten hoitokäynneille pitäisi vanhempien järjestää itse kuljetus.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Suunterveys syntyy yksilön vastuusta ja suun hyvästä omahoidosta sekä säännöllistä tutkimuksista, sairauksien ennaltaehkäisystä ja oikea-aikaisesta hoidosta. Kun suun sairaudet havaitaan ajoissa, vältetään vakavilta infektioilta ja suurihoitoisilta komplikaatioilta.

Tiina Rantamo

HLT, EHL terveydenhuolto, asiantuntijahammaslääkäri, Pohjois-Savon hyvinvointialue, KD (sitoutumaton). Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Varmistetaan kattava palveluverkosto ja parannetaan perustason palveluja, joita voidaan järjestää eri tavoin. Voimavarat tulee suunnata hoidon jatkuvuuteen, mikä on mahdollista niveltämällä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja, hyödyntämällä monialaisia työmenetelmiä sekä edistämällä digitaalisia ja etäpalveluita. Integroituvaa toimintaa kehittämällä suunnataan voimavaroja tukemaan palvelujen saatavuutta, hoidon jatkuvuutta ja työniloa. Rohkeisiin ja joustaviin ratkaisuihin tarvitaan tutkimustietoa työmenetelmien ja hoitojen kustannusvaikuttavuudesta. Siksi tutkimuksen tulee edelleen olla osa alueiden toimintaa.

HAASTE JA RATKAISU: Suurin haaste on työpaine. Mahdollisuus tehdä hammaslääkärin työtä katoaa jatkuvaan kiireen tuntuun sekä jonojen ja aikataulujen paineeseen. Työssä on voitava kes-

kittyä olennaiseen ja tuntee työniloa. Suun terveydenhuollon ammattilaisten tulisi tuoda vahvemmin esiin hoidon jatkuvuuden ja kokonaisvaltaisen hoidon merkitys. Meidän ammattilaisten tehtävä on kertoa, että yksittäiset ja toistuvat temput eivät ole kestävä hoitoa.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Järjestää suun terveydenhuollon palvelut sujuvasti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti läpi koko elämän.

Jenni Vaattovaara

HLL, YTHS Kuopio, Pohjois-Savon hyvinvointialue, vihreät. Ehdokkaana aluevaaleissa.

KEHITTÄISIN: Hoidon tarpeen arviointiin pitää päästä nopeasti ja hoitoon oikea-aikaisesti. Alueilla on taattava riittävät resurssit, että hoitoa voidaan toteuttaa laadukkaasti, sujuvasti ja kustannustehokkaasti. Hoitoketjujen sujuva ja tehokas toiminta, jotta jokaisella asukkaalla on mahdollisuus päästä suun terveydenhuollon palveluihin. Organisaatorakenne, johtaminen ja palveluiden järjestäminen tukevat henkilöstön mahdollisuuksia hoitaa potilaita eettisesti ja hammaslääketieteellisesti kestävästi.

HAASTE JA RATKAISU: Suun terveydenhuollon ammattilaisten saatavuus, joten työpaikkojen houkuttelevuus ja pitovoima on tärkeää. Toimiva työyhteisö hoitohuoneista hallintoon. Huolehditään henkilöstön työhyvinvoinnista, mahdollisuuksista vaikuttaa omaan työhön ja koulutustautua.

TÄRKEIN LIITON TAVOITE: Potilaat pääsevät hoitoon oikea-aikaisesti ja hoitoketjut toimivat. ♡

ANU TILANDER